

Č. 11.376.

Církevní věci: I. Účtování stálých kromobyčejných výdajů na zabezpečení potřebné vody ve smyslu § 100 lit. f) vl. nař. č. 124/28 Sb. v kongruové příznávce duchovního není omezeno na vodu, které je třeba pro domácnost. — II. Účtování výdajů těch není vyloučeno již tím, že duchovní uvedl ve fasi v příjmu desateronásobek katastrálního výnosu pozemků.

(Nález ze dne 23. června 1934 č. 12.042.)

Prejudikatura: Boh. A 10.393/33.

Věc: Josef B. v N. proti ministerstvu školství a národní osvěty o úpravu příznávky duchovního.

Výrok: Nař. rozhodnutí, pokud se týká výdajů na zaopatření vody pro faru a farní hospodářství, se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Upravuje příznávku st-lovu na I. pětiletí za účelem vyměření kongruy, vyloučil zem. úřad výměrem z 28. března 1930 výdajovou položku 7. (Kč 500.—) vůbec, poněvadž jde o vydání na opravu vodovodu a tudíž na opravu příslušenství farní budovy a nikoli o vydání, jaké z předpisu § 100 lit. f) cit. vl. nař. č. 124/1928 Sb. se podává.

Žal. úřad nevyhověl nař. výměrem podanému odvolání z důvodu uvedeného ve výměru zemského úřadu. K tomu min. škol. připojilo, že náklad na zřízení a udržování vodovodu pro farní budovy hraditi jest podle staršího předpisu o církevní konkurenci stavební, jenž v zemi české dosud platí a nikoli podle nových kongruových norem, t. j. zák. z 25. června 1926 č. 122 Sb. a vl. nař. ze 17. července 1928 č. 124 Sb. — Odvolatel neprokázal, že by opatřování vody potřebné k pití a k vaření pro faru v N. bylo spojeno s výdaji ve smyslu § 109 lit. d) vl. nař. ze 17. července 1928 č. 124 Sb. K výdajům na zaopatření vody, potřebné pro farní hospodářství, nelze pak ve fasi vůbec přihlížeti tehdy, když, jak jest tomu v tomto případě, ve fasi byl přiznán a ponechán desateronásobek čistého katastrálního výnosu. Vedle této paušální náhrady skutečného výnosu pozemků benefičiálních nelze uváděti ještě speciální výdaje spojené s vedením hospodářství a tudíž také nelze zvláště účtovat výdaje na zabezpečení potřebné vody pro farní hospodářství.

O stížnosti uvažoval nss takto:

Nař. rozhodnutí, recipovavší i důvody I. stolice, opřeno jest o tři (jak patrně z rozlišení odstavců v nař. rozhodnutí) důvody: a) že nejde tu o vydání ve smyslu § 100 lit. f) cit. vl. nař., nýbrž o vydání na opravu vodovodu, t. j. příslušenství farní budovy, jež dlužno hraditi dle předpisu o církevní stavební konkurenci; b) že odvolatel neprokázal, že by opatření vody potřebné k pití a k vaření pro faru bylo spojeno s výdaji ve smyslu § 109 lit. d); c) že k výdajům na zaopatření vody potřebné pro farní hospodářství nelze pak ve fasi vůbec přihlížeti, byl-li ve fasi přiznán a úřadem ponechán desateronásobek čistého katastrálního výnosu.

Proti důvodu označenému sub a) stížnost, připouštějíc, že náklad na zřízení a udržování vodovodu pro farní budovy jest hraditi dle předpisu

o stavební konkurenci, nebrojí a obrací se toliko proti důvodům, uvedeným sub b) a c). Po této stránce žal. úřad uvedl, proč neshledává výdaje uváděné za dovoz vody za výdaje ve smyslu § 100 lit. f) a sice tak, že rozlíšiv mezi výdajem za vodu pitnou a k vaření pro faru a výdajem za vodu pro farní hospodářství, neshledal výdaj prvního druhu odpočítatelným proto, že nebylo prokázáno, že opatření vody je tu spojeno s výdaji ve smyslu § 109 lit. d) a o výdaji druhém pak soudí, že nelze ho vůbec (tedy ani za okolností vypočtených v § 109 lit. d)) odpočítavati, byl-li ve fasi přiznán a úřadem ponechán desateronásobek čistého katastrálního výnosu; ponechal tedy úřad v tomto druhém případě i otázku, zda jde tu prokazatelně o výdaje stálé a kromobyčejné vůbec stranou.

Tu bylo by především přisvědčiti stížnosti, že zákon po této stránce nečiní rozdíl mezi domácností beneficiátovou a jeho hospodářstvím a stačilo zde odkázati na důvody nál. Boh. A 10.393/33, v němž vysloven byl právní názor, že účtování stálých kromobyčejných výdajů na zabezpečení potřebné vody ve smyslu lit. f) § 100 vl. nař. č. 124/28 Sb. (jež je blíže provedena v § 109 lit. d) cit. nař.) v kongruové příznávce není omezeno na vodu potřebnou pro beneficiátovu domácnost, nýbrž vztahuje se také na vodu potřebnou pro beneficiátovo hospodářství. V důsledku toho leží v samotném rozlišení úřadu na vodu potřebnou pro domácnost a vodu potřebnou pro hospodářství beneficiátovo nezákonnost, jež by však nemusela ještě sama o sobě vésti ke zrušení nař. rozhodnutí, kdyby v obojím směru byl úřad odůvodnil, že nejde tu o stálé kromobyčejné výdaje.

Tak tomu však v daném případě není. Neboť žal. úřad sice, pokud jde o vodu potřebnou pro domácnost beneficiátovu, uvádí, že st-l neprokázal, že opatření vody je spojeno s výdaji ve smyslu lit. d) § 109 cit. nař., tedy se stálými kromobyčejnými výdaji ve smyslu § 100 lit. f) cit. nař., neodůvodnil však, proč neshledal vývody st-lem uváděné a certifikát osp-é v Sušici z 25. října 1928 za dostatečné k průkazu, že jde o stálé kromobyčejné výdaje. V tom spočívá již sama o sobě vada, zneumožňující straně obranu, a nss-u přezkoumání nař. rozhodnutí, jež by stejně pro ni muselo býti zrušeno. Pokud však jde o vodu potřebnou k hospodářství, nezabýval se žal. úřad vůbec otázkou, jde-li o stálé kromobyčejné výdaje, vycházející z názoru, že účtování výdajů na zabezpečení potřebné vody ve smyslu lit. f) § 100 cit. nař. ve výdajové položce kongruové příznávky je vyloučeno již tím, že beneficiát v příjmové položce této příznávky uvedl místo skutečného výnosu pozemků pouhý desateronásobek katastrálního výnosu pozemků. Tento názor je však mylný, jak dovedl nss rovněž v cit. již nál. Poněvadž pak tento nesprávný právní názor způsobil, že úřad nezabýval se vůbec otázkou, jde-li při vodě potřebné pro farní hospodářství o stálé kromobyčejné výdaje na zaopatření potřebné vody a že zůstala tak skutková podstata sporu neúplná, bylo nař. rozhodnutí, zvláště když i vada dříve vytčená souvisí — byť i nepřímo — s tímto nesprávným právním názorem vzhledem k jeho vlivu na případnou výši započítatelného výdaje, zrušiti podle § 7 zák. o ss.